

สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

โดยปกติการเลือกแผนแบบการสุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากประชากรใดก็ตามไม่จำเป็นต้องทราบการแจกแจงของประชากรที่กำลังศึกษาอยู่ แต่เมื่อต้องการประมาณขนาดตัวอย่างหรือค่าพารามิเตอร์ของประชากรด้วยข้อมูลที่ได้จากตัวอย่างให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้มากแล้ว จะต้องทราบการแจกแจงของประชากรที่กำลังศึกษาด้วย ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงต้องทราบการแจกแจงของกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดมีการแจกแจงเป็นแบบใด เพื่อจะได้หาตัวอย่างที่เหมาะสมในการประมาณยอดรวมกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดได้ถูกต้องตามต้องการได้ จากการศึกษาผลปรากฏดังนี้

1. รูปแบบการแจกแจงของกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เบิกกะทิไฟโบโนเมียลหรือแบบกลุ่ม และบิวชองหรือแบบสุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบบิวชอง แสดงให้เห็นว่ามีไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดมีการวางไข่แบบสุ่ม (random) ทั้งหมดแปลง แต่ก็ยังมีบางช่วงอายุที่ไม่ทราบการแจกแจง เนื่องจากว่ากลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดระยะนี้มีทั้งกระจายกันอยู่ และเกาะกลุ่มกันอยู่

2. ขนาดตัวอย่างต้นข้าวโพดที่เหมาะสม ซึ่งจะใช้ประมาณยอดรวมกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดเป็นจำนวนน้อย กล่าวคือ ระยะที่ต้นข้าวโพดอายุ 9-10 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ต้นข้าวโพดแก่มากแล้ว และมีไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดไม่มาวางไข่จะใช้ขนาดตัวอย่างเพียง 1 เพอร์เซ็นต์ของต้นข้าวโพดทั้งแปลง ซึ่งเป็นขนาดตัวอย่างต่ำสุด แต่ช่วงที่มีกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดสูง ๆ คือ เมื่อต้นข้าวโพดอายุราว 5-6 สัปดาห์ ควรใช้ตัวอย่างต้นข้าวโพดประมาณ 5.5 เพอร์เซ็นต์ของต้นข้าวโพดทั้งแปลง สำหรับต้นข้าวโพดในระยะอื่น ๆ ควรใช้ตัวอย่างต้นข้าวโพดประมาณ 3.5 เพอร์เซ็นต์ของต้นข้าวโพดทั้งแปลง

3. สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างต้นข้าวโพด ซึ่งดูจากผลต่างระหว่างค่าประมาณยอดรวมกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดกับค่ายอดรวมกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดที่เป็นจริงได้ผลสรุปที่สำคัญดังแสดงไว้ในตารางที่ 26 27 และ 28

จากตารางที่ 26 เนื่องจากข้อมูลในปี พ.ศ. 2525 ได้บันทึกจำนวนกลุ่มไข่
 หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดมา 4 ระยะ คือ เมื่อต้นข้าวโพดอายุ 30 45 60 และ 75 วัน
 เมื่อทดสอบการแจกแจงของกลุ่มไข่หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ปรากฏว่าระยะ 30 วันมีการ
 กระจายแบบเนื้องกะทิฟโบนอเมียลหรือแบบกลุ่ม ส่วนเมื่ออายุ 45 และ 60 วัน ไม่ทราบการ
 กระจาย แต่เมื่ออายุได้ 75 วัน การกระจายของกลุ่มไข่หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดเป็นแบบ
 ปัวซองหรือแบบลุ่ม เมื่อดูจากค่าที่ตัดสินว่าควรใช้การสุ่มตัวอย่างต้นข้าวโพดแบบใด
 ปรากฏว่า เกือบทุกระยะอายุต้นข้าวโพดใช้การสุ่มแบบง่าย ยกเว้นเมื่อระยะอายุต้นข้าวโพด
 เป็น 45 วัน จะใช้การสุ่มตัวอย่างต้นข้าวโพดแบบใช้พื้นที่ขนาดกริดเป็น 3.75×3 เมตร
 ซึ่งการสุ่มตัวอย่างแบบใช้พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ผลที่ได้ อาจจะมีความถูกต้องน้อย เพราะการ
 เก็บข้อมูลไม่ได้ชี้บ่งตำแหน่งต้นที่ตายให้แน่นอน ดังนั้น ข้อมูลที่ได้เมื่อนำมาวิเคราะห์อาจจะ
 คลาดเคลื่อน ในระยะอายุต้นข้าวโพด 45 วัน ควรใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ซึ่งจะให้ผล
 ไม่ต่างจากการสุ่มตัวอย่างแบบใช้พื้นที่มากนัก

จากตารางที่ 27 และ 28 ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2526 เมื่อ
 ทดสอบเกี่ยวกับการแจกแจงของกลุ่มไข่หนอน เจาะลำต้นข้าวโพดปรากฏว่ามีการแจกแจงแบบ
 ปัวซองหรือแบบลุ่ม เกือบทุกระยะอายุต้นข้าวโพด ยกเว้นที่ระยะต้นข้าวโพดอายุได้ 5 สัปดาห์
 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างค่าประมาณยอดรวมกลุ่มไข่หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด
 กับค่ายอดรวมจริง เพื่อตัดสินว่าวิธีการสุ่มตัวอย่างวิธีใดให้ผลถูกต้องมากกว่า ปรากฏว่า
 เมื่อต้นข้าวโพดอายุได้ 4 สัปดาห์ควรใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ต้นข้าวโพดอายุได้
 6 สัปดาห์ ควรใช้การเลือกตัวอย่างแบบมีระบบ ต้นข้าวโพดอายุ 7 8 และ 10 สัปดาห์
 ควรใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสองชั้นคอน นอกนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบใช้พื้นที่ ซึ่งจะเห็นได้ว่า
 วิธีการสุ่มตัวอย่างขึ้นอยู่กับอายุต้นข้าวโพด แต่เพื่อความสะดวกและความถูกต้องในการสุ่ม
 ตัวอย่าง ควรจะหาวิธีการที่สามารถจะใช้ได้กับทุก ๆ อายุต้นข้าวโพดที่ทำให้เกิดผลรวมของ
 ข้อผิดพลาดน้อยที่สุดจากการนำค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างค่าประมาณยอดรวมกลุ่มไข่หนอน
 เจาะลำต้นข้าวโพดกับค่ายอดรวมจริงที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายมาเทียบเป็น 100
 หน่วยในแต่ละช่วงอายุ ผลปรากฏว่าผลรวมของข้อผิดพลาดจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายมีค่า
 ค่าสุดและมีค่าใกล้เคียงกับการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ ซึ่งการเปรียบเทียบด้วยวิธีดังกล่าวนี้
 จะไม่นำเอาต้นข้าวโพดที่มีอายุ 9 และ 10 สัปดาห์มาคิดด้วย เนื่องจากเป็นระยะที่มีกลุ่ม

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างค่ายอดรวมกลุ่มไม้หนอน เจาะลำต้นข้าวโพดที่ได้ จากตัวอย่างกับค่ายอดรวมกลุ่มไม้หนอน เจาะลำต้นข้าวโพดจากประชากร จากข้อมูลของปี พ.ศ. 2525

แผนแบบการ เลือกตัวอย่าง	อายุของต้นข้าวโพด			
	30 วัน	45 วัน	60 วัน	75 วัน
สุ่มแบบง่าย	<u>2,697.62</u>	5,212.53	<u>2,402.38</u>	<u>9</u>
เลือกแบบมีระบบ	3,396.0	7,808.0	3,912.0	73
สุ่มแบบสองขั้นตอน	3,674.97	5,130.44	2,528.83	<u>9</u>
สุ่มแบบ ใช้พื้นที่ขนาดกริด				
2.25 เมตร x 2.25 เมตร	12,106.94	6,738.59	8,917.72	537.36
2.25 เมตร x 4.5 เมตร	15,248.55	7,827.33	15,891.64	<u>9</u>
3.75 เมตร x 2 เมตร	3,926.43	10,746.29	6,500.99	<u>9</u>
3.75 เมตร x 3 เมตร	4,703.59	<u>4,603.09</u>	8,366.12	243.16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างค่ายอดรวมกลุ่มไข่หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดที่ได้จากตัวอย่างกับค่ายอดรวมกลุ่มไข่หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดจากประชากร จากข้อมูลของปี พ.ศ. 2526

แผนแบบการ เลือกตัวอย่าง	อายุต้นข้าวโพด									
	2 สัปดาห์	3 สัปดาห์	4 สัปดาห์	5 สัปดาห์	6 สัปดาห์	7 สัปดาห์	8 สัปดาห์	9 สัปดาห์	10 สัปดาห์	
กลุ่มแบบง่าย	6319.77	4964.80	<u>1795.75</u>	5503.14	3319.48	3078.71	4319.97	1211.88	227.14	
เลือกแบบมีระบบ	4316.00	5943.00	3481.71	4808.00	<u>2460.00</u>	3161.00	4821.00	881.00	69	
กลุ่มแบบสอง ขั้นตอน	5402.66	3406.46	7126.99	4581.89	4168.33	<u>2650.61</u>	<u>3694.85</u>	679.25	<u>0.95</u>	
กลุ่มแบบใช้พื้นที่ ขนาดกริด (ม.)										
2.25 x 2.25	3457.01	7792.04	3633.71	7655.10	7083.65	6258.55	5583.79	1496.52	1	
2.25 x 4.5	<u>2171.49</u>	5391.77	4426.29	<u>3272.72</u>	5461.88	4759.73	6223.78	1630.50	1	
3.75 x 2	4670.64	7409.45	6039.58	8206.60	7061.74	2944.72	4206.55	319.20	1	
3.75 x 3	4920.49	3038.48	3819.78	6004.88	3740.48	3662.29	7040.83	331.66	1	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างค่ายอดรวมกลุ่มไม้หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดที่ได้จากตัวอย่างต่างจากยอดรวมประชากร เมื่อใช้การ
 สุ่มตัวอย่างแบบง่ายเทียบ เป็น 100 จากข้อมูลของปี พ.ศ. 2526

แผนแบบการ เลือกตัวอย่าง	อายุต้นข้าวโพด									รวม
	2 สัปดาห์	3 สัปดาห์	4 สัปดาห์	5 สัปดาห์	6 สัปดาห์	7 สัปดาห์	8 สัปดาห์	9 สัปดาห์	10 สัปดาห์	
สุ่มแบบง่าย	100	100	100	100	100	100	100	100	100	700
เลือกแบบ มีระบบ	68.29	119.70	193.88	87.37	74.11	118.91	111.60	72.70	30.38	773.86
สุ่มแบบสอง ขั้นตอน	85.49	68.61	396.88	83.26	125.57	86.09	85.53	56.05	0.44	926.76
สุ่มแบบใช้ พื้นที่ ขนาด กริด (ม.)										
2.25x2.25	54.70	156.95	202.35	139.10	213.40	203.28	129.26	123.49	0.44	1,099.04
2.25x4.5	34.36	108.60	246.49	59.47	164.54	154.60	144.06	134.54	0.44	909.13
3.75x2	73.91	149.24	336.33	149.13	212.74	95.65	97.37	26.34	0.44	1,114.37
3.75x3	77.86	61.20	212.71	109.12	112.68	118.96	162.98	27.38	0.44	885.51

ไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดน้อยมาก จากค่าผลรวมที่ได้แสดงว่าการสูมตัวอย่างแบบสูมอย่างง่ายใช้ได้ผลดีกว่าการเลือกตัวอย่างโดยวิธีอื่น ๆ เมื่อพิจารณาจากต้นข้าวโพดอายุต่าง ๆ โดยทั่วไป

อย่างไรก็ตามผลที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการใช้ข้อมูลจากแปลงทดลองที่เป็นตัวแทนของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น ผลสรุปที่ได้อาจไม่สามารถนำไปใช้ได้กับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเดียวกันหรือจังหวัดต่าง ๆ ในภาคอื่น ๆ ดังนั้น ก่อนนำผลการวิจัยไปใช้กับจังหวัดอื่น ๆ ควรได้ทำการวิจัยเพิ่มเติมเสียก่อน

4.2 ข้อเสนอแนะ

วิธีการสูมตัวอย่างวิธีอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวในที่นี้ อาจนำมาใช้สูมต้นข้าวโพดเพื่อประมาณยอดรวมกลุ่มไข่นอนเจาะลำต้นข้าวโพดได้ดีเช่นกัน แต่ที่ ไม่ได้กล่าวถึง เพราะได้คำนึงถึง ความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และปฏิบัติได้ง่ายเมื่อนำไปใช้ในแปลงที่ปลูกจริง ๆ กล่าวคือ แผนแบบการเลือกตัวอย่างบางชนิดอาจให้ค่าประมาณที่คำนวณได้จากตัวอย่างถูกต้องใกล้เคียงกับการเป็นจริง แต่เมื่อนำไปปฏิบัติในแปลงปลูกข้าวโพดทำไม่ได้หรือทำได้ยาก เช่น ถ้าจะสูมต้นข้าวโพดแบบแบ่งกลุ่ม คือ จะแบ่งต้นข้าวโพดออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มต้นเดี่ยว กลุ่มต้นขนาดกลาง กลุ่มต้นสูง เพราะเคยมีคนสังเกตเห็นว่ามีเชื้อขอบวงไข่วับนต้นสูงมากกว่าต้นเดี่ยว ซึ่งจะเห็นว่าต้นข้าวโพดทั้ง 3 ขนาดมีกระจายไปทั่ว ๆ แปลง เป็นการยากที่จะสูมตัวแทนต้นข้าวโพดจากสามกลุ่มนี้ และการตรวจนับก็ลำบากยุ่งยากมาก

ในด้านข้อมูลที่จะนำมาวิจัยเกี่ยวกับแมลง นักสถิติควรจะได้ไปตกลงกับนักกีฏวิทยา ซึ่งเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนที่จะมีการเก็บข้อมูลว่าต้องการข้อมูลแบบไหน ละเอียดแค่ไหน และควรอธิบายเหตุผลให้นักกีฏวิทยาฟังด้วยว่า ถ้าเก็บมาไม่ละเอียดตามที่ต้องการ ผลที่ได้ความมาคืออะไรบ้าง ทางที่นักสถิติควรได้เก็บข้อมูลเอง เพราะจะไม่เกิดปัญหาในการนำข้อมูลมาวิจัย เพราะหากเกิดปัญหาจะไม่สามารถย้อนกลับไปเก็บข้อมูลได้อีก